

Celebrating Teachers in Health Professions Education ဆေးတက္ကသိုလ်များနှင့်
ဆေးနီးနွယ်တက္ကသိုလ်များမှ ဆရာ၊ ဆရာမများအား ဂုဏ်ပြုပွဲအခမ်းအနားတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း

သူနာပြုတက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်မြို့

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၆)ရက်

- ယနေ့ကြွရောက်လာသော ကျွန်တော့်ရဲ့သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာတွေအကုန်လုံးကို ပထမဦးဆုံးကျွန်တော် ဂါရဝပြုပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က ဒီမှာတက်ရောက်လာကြတဲ့ ဆရာ/ဆရာမတွေ၊ ဆေးကျောင်းမှ ဆရာ/ဆရာမတွေ၊ တက်ရောက်လာကြတဲ့ ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများကိုလည်း ကျွန်တော်နှုတ်ခွန်း ဆက်သအပ်ပါတယ်။
- ကျောင်းသားတွေရဲ့ debate ကိုလည်း ကျွန်တော်သေချာနားထောင်မှာပါ။ debate တွေကို တော်တော်စိတ်ဝင်စားသွားပါတယ်၊ တော်တော်ကောင်းပါတယ်။ ဒီလိုမျိုး debate တွေကို ကျွန်တော်တို့ ဆေးကျောင်းတွေမှာ များများလုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ ဒီ debate လုပ်ခြင်း အားဖြင့် ဆရာတွေအနေနဲ့ ပညာယူစရာ၊ သင်ခန်းစာယူစရာတွေ ထွက်ပေါ်လာမှာဖြစ်တဲ့ အတွက် ဆရာတို့ MAMS က ကြီးမှူးပြီး debate တွေကို များများလုပ်စေချင်ပါတယ်။ Debate လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေတင်မကဘူး နားထောင်တဲ့လူတွေပါ အမျိုးမျိုး စဉ်းစားတယ်၊ debate မှာ statement ပေးတာနဲ့ချက်ချင်း အလိုအလျောက်ပဲ ထိုင်နေတဲ့ လူတွေမှာလည်း idea တစ်ခုဝင်လာမယ်၊ ချက်ချင်း brain wave process က ချက်ချင်းဝင်လာတာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။
- Debate လုပ်တာက တကယ့်တကယ်ကတော့ ဦးနှောက်ကို brain exercise လုပ်တဲ့သဘော ဖြစ်တဲ့အတွက် debate တွေကို အားပေးချင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် panel discussion တွေလည်း များများ လုပ်စေချင်ပါတယ်။ Instead of didactic lectures, talks and lectures အပြင် debates နဲ့ panel discussion တွေကို ပိုလုပ်စေချင်ပါတယ်။ Debate ကပိုပြီးတော့ ပညာရတဲ့အတွက် ဒါတွေကိုဖြစ်နိုင်ရင်တော့ regular phenomenon အနေနဲ့တောင်မှ တစ်ပတ်တစ်ခါလောက်ဖြစ်ဖြစ် အားလုံး MAMS နဲ့ မဟုတ်ဘူး ဆေးကျောင်းတွေမှာပေါ့လေ အဲဒါ လုပ်စေချင်ပါတယ်။ MAMS ဥက္ကဋ္ဌဦးဆောင်ပြီး နည်းနည်းစဉ်းစားပေးစေချင်ပါတယ်၊ အဲဒါလေးကို ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံးပြောချင်ပါတယ်။

- ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒီ MAMS လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင် ကျယ်ပြန့်စွာလုပ်ဆောင်ဖို့ အတွက်ကို မကြာသေးခင်ကာလမှာ Sub-committee ဖွဲ့ပါတယ်။ ဒီ sub-committee ရဲ့ one of the Sub-committee medical education development sub-committee ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ sub-committee လေးတွေဖွဲ့တာ အလွန်ထောက်ခံပါတယ်။ MAMS as a whole အနေနဲ့ ဆိုရင်တော့ အကုန်လုံးက လုပ်တာပြန်ကဲ့သွားမှာဖြစ်တဲ့အတွက် specific sub-committee ကနေပြီးတော့ area of work ကို concentrate လုပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအပေါ် ဆရာတို့ Sub-committee ကြီးက အများကြီး input ပေးလို့ရပါမယ်။ ဒီ input ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က seriously စဉ်းစားမယ်၊ EC မှာဆွေးနွေးမယ်၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးလုပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ medical domain ကြီးတိုးတက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ဦးနှောက်တစ်ခုတည်းနဲ့မရပါဘူး၊ ပါမောက္ခချုပ် ဦးနှောက်တစ်ခုတည်းနဲ့မရပါဘူး၊ ဦးနှောက်အကုန်ပေါင်းမှသာလျှင် ရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် MAMS ရဲ့ role ကိုတော့ MAMS ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ အဖွဲ့ဝင်တို့က ဒါထက်ပိုပြီးတော့ proactive role ပေးလုပ်စေချင်ပါတယ်။
- MAMS နဲ့ ပေါင်းပြီးလုပ်ပါမယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ MAMS ကို nursing and midwife association MHAA, MMA တို့ အားလုံးနဲ့ဆက်သွယ်ပြီးတော့ လုပ်စေချင်ပါတယ်။ Affiliated association ဖြစ်ဖြစ် ပေါင်းစေချင်ပါတယ်။ ပေါင်းတဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့က (၁) နဲ့ (၁) ပေါင်းရင် (၂) ဖြစ်သွားမယ်၊ (၁) ချည်းပဲလုပ်နေရင် minus လည်း ဖြစ်သွားနိုင်တဲ့အတွက် အဲဒါကို ကျွန်တော်ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့မှာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့လာပြီး အဖွင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားရတဲ့အတွက် အလွန်ပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ (World Teachers' Day) စတင်တာကတော့ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၅)ရက်နေ့ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် စလဲဆိုတော့ ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှာ ILO နဲ့ UNESCO က recommendation လုပ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီ recommendation ကို အကောင်အထည်ဖော်တဲ့အနေနဲ့ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှာ စခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆရာများနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ recommendation အများကြီးပါပါတယ်။
- အဓိကအားဖြင့် (၃)ချက်ကို အဓိကထားပါ။ ဒါကတော့ဘာလဲဆိုရင် We set bench marks regarding the rights and responsibilities of teachers. နောက်တစ်ခုက Standard for their initial preparation and further education. နောက်တစ်ခုက Recruitment,

employment, teaching and learning conditions. ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။

- ကျွန်တော်ဒီမှာပြန်ကြည့်တဲ့အခါ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ အမှန်တိုင်း ပြောရမယ်ဆိုရင် သိပ်ပြီးတော့ စိတ်ကျေနပ်လောက်အောင် ဆရာ/ဆရာမတွေကို လုပ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါဘူး။ ကျောင်းသားတွေအတွက်ကတော့ တော်တော်လုပ်ပေးနေပါတယ်။ ဆရာတွေကလည်း ကျောင်းသားတွေ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း၊ curriculum ပြင်တာကအစ၊ teaching method တွေပြင်တာကအစ၊ teaching support အကုန်လုပ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ တာဝန်မကျေဘူးလို့ပြောရမှာတော့ ဆရာတွေအတွက်ကို နည်းနည်းမေ့တဲ့ သဘောလေးတော့ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်မြင်ပါတယ်။
- ဒီနေ့ကစပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆရာတွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍ ဆရာတွေကို ဘယ်လိုပံ့ပိုးမယ်၊ capacity building, capability strengthening အကုန်လုံး career ladder ကအစ အားလုံးကို ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲဆိုတာကို MAMS ဥက္ကဋ္ဌ sub-committee က အကြံဉာဏ်တွေပေးပါ။ ပေးတဲ့အခါမှာလည်း realistic, down to the earth, doable အကြံဉာဏ်တွေပေးပါ။ In the context of what is available resources in the country in terms of budget and HRH အဲဒါတွေကို အကြံဉာဏ်တွေပေးစေချင်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ လုပ်မှဖြစ်မယ်၊ ကျောင်းသားတွေကိုပဲ concentrate လုပ်နေလို့မရပါဘူး၊ ကျောင်းသားကော၊ ဆရာရော အလေးထားဆောင်ရွက်မှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ medical domain ကြီးတစ်ခုလုံးက တိုးတက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့လုပ်တဲ့ပွဲကတော့ အဓိကအားဖြင့် ဆရာတွေကို ဂုဏ်ပြုခြင်း၊ ဆရာတွေရဲ့ဆောင်ရွက်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ဆရာတွေကို ရိုသေသမှုပြုခြင်းတို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဒီကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ (World Teachers' Day) လုပ်တဲ့အခါ original target ကတော့ လူငယ်တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ Primary school, middle school နဲ့ high school ကျောင်းသားတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့က undergraduate နဲ့ postgraduate ကျောင်းသားအားလုံးအတွက်ပဲ အသုံးပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခွင့်အရေးကိုယူပြီးတော့ (World Teachers' Day) ကိုလုပ်တာ အလွန်ကောင်းတဲ့လက္ခဏာပါ။ ကျွန်တော် သိသလောက်ကတော့ ဒါပထမဆုံးလုပ်တဲ့အကြိမ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား

ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ အလွန်ကောင်းတဲ့လက္ခဏာဖြစ်တဲ့အတွက် ရှေ့ဆက်လက်ပြီးတော့လဲ ဒါကို လုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ လုပ်ဖို့လည်း ဆရာတို့ စဉ်းစားပေးစေချင်ပါတယ်။ လုပ်ဖို့အတွက်ကို funding လိုမယ်ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော်တို့ဘက်က ပေးချင်ပါတယ်။

- ဒီလို (World Teachers' Day) ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ World Malaria Day ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ theme တွေရှိပါတယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်ရဲ့ theme ကတော့ "The right to education means the right to a qualified teacher." Qualified teacher ရအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။
- ပြန်ပြောမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် 1st posting ကို anatomy ဌာန ရန်ကုန်မှာကျပါတယ်။ ကျွန်တော်အဲဒီအချိန်မှာ ဘာမှမသိပါဘူး၊ teaching method လည်းမသိဘူး၊ medical education လည်းမသိဘူး၊ ဘာဆိုဘာမှမသိဘူး zero ပဲ။ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ်စာအုပ်ဖတ်ပြီး သင်တယ်။ ကျွန်တော်စာအုပ်ဖတ်ပြီးသင်တာ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်။ I do not know any education method, any effective teaching method. ဘာမှမသိပါဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ဘာစဉ်းစားရမလဲ ဆိုတော့ posting မှာ teaching ကိုသွားတဲ့လူတွေအတွက်ဆိုရင် HRH နဲ့ MAMS ပေါင်းပြီးတော့ short training course, certificate course ပေးသင့်ပါတယ်။ (၁)လ (သို့မဟုတ်) (၂)လ teaching method ကဘာလဲ၊ ဘယ်လိုသင်ရမလဲ၊ ကျောင်းသားတွေကို ဘယ်လို assess လုပ်မလဲ၊ သင်တာတွေ ဟုတ်ရောဟုတ်ရဲ့လားဆိုတာကို ဘယ်လို assess လုပ်မလဲ၊ အဲဒါတွေ အကုန်သင်ရပါမယ်။
- ဒါကိုတော့ HRH ကလူမရှိတဲ့အတွက် MAMS မှာပါတဲ့ retired professor တွေပါပြီးတော့ စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။ စဝင်မယ့်လူတွေက အကုန်သင်ရတော့မယ်။ Pathology ဌာနသွားသွား၊ Anatomy ဌာနသွားသွား၊ ဘယ်သွားသွား အဲဒီ course လေးတော့သင်ရပါမယ်။ (၁)လလောက် တော့ သင်ရမယ်ထင်ပါတယ်။ Intensive training (၂)ပတ် (သို့မဟုတ်) (၃)ပတ် အဲဒီလိုမျိုး လုပ်စေချင်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ ဆေးကျောင်းအကုန်လုံးအပြင် University of Nursing တွေ၊ University of Medical Technology အကုန်လုံး၊ University of Pharmacy အကုန်လုံးမှာ လုပ်ရပါမယ်။ ဒါ့အပြင် သူနာပြု/သားဖွား (၅၀)က ကျောင်းအုပ်တွေကိုလည်း လုပ်ပေးရပါမယ်။ ဒါတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာကို အားလုံးဝိုင်းဝန်း စဉ်းစားကြစေလိုပါတယ်။ သေချာစဉ်းစားပါ။ ဘာတွေလုပ်မလဲ၊ ဘယ်နေရာမှာလုပ်မလဲ၊ ဘယ်သူတွေက သင်မလဲဆိုတာ အကုန်လုပ်ပါ။

လိုအပ်လို့ရှိရင် WHO consultant တို့ပါ ခေါ်ရင်ခေါ်လိုက်ပါ။ အဲဒီလောက်တော့ မလိုဘူးထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအခြေအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ highly capability နဲ့ လုပ်နိုင်သူတွေ ရှိပါတယ်။

- နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်းမှာ World Teachers' Day မှာ ထူးဆန်းတာ ဘာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ World Health Day, Malaria Day ဖြစ်ဖြစ်၊ Diabetes Day ဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီလို day တွေမှာ WHO က လူတွေကပဲ တာဝန်ခံပြီးလုပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီပညာရေးမှာ ဘာပါလဲဆိုတော့ joint messages က ဘယ်သူပေးလဲဆိုတော့ Director General of UNESCO, Director General of ILO, Executive Director, UNICEF, Administrator, General Secretary, and Education International. This event is far more significant than World Health Day and other health related days. ကျန်းမာရေးနဲ့ဆိုင်တဲ့နေရာတွေထက် ပိုမြင့်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တကယ့် UN organization (၅) ခုလောက်ကနေပြီးတော့ အကြီးအကျယ်လုပ်ပြီးတော့ support လုပ်ထားတဲ့ day ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီနှစ်မှာ messages ပေးတဲ့အထဲမှာ အရေးကြီးတဲ့ အချက်လေးတွေ ကျွန်တော်ထောက်ပြချင်ပါတယ်။ (၁)ကတော့ The right to education means the right to qualified teacher. ကျွန်တော် Anatomy ဌာနမှာလုပ်တုန်းက whether am I qualified teacher or not? ဆိုရင် qualified မဖြစ်နိုင်ဘူး။ သင်တာသင်နေတာ သိတော့ သိတယ် Grant Atlas, Embryology အကုန်သိတာသိတယ်။ Whether I impart knowledge most effective manner ဆိုတာ ကျွန်တော်မသိဘူး၊ ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဘယ်သူမှလာပြီး assess မလုပ်ဘူး၊ လုံးဝမလုပ်ပါဘူး။
- ကျွန်တော်စာသင်ပေးခဲ့တပည့်တွေက ကျွန်တော့်ကို သူ့အသိစိတ်ဓါတ်နဲ့ လာနှုတ်ဆက်တဲ့အခါ အလွန်ကိုစိတ်ချမ်းသာပါတယ်။ ကျွန်တော်လုပ်ခဲ့တာ ဆေးတက္ကသိုလ်မှာ သိပ်မကြာပါဘူး၊ အကြာကြီးလုပ်ခဲ့တဲ့ဆရာကြီးတွေအနေနဲ့ သူတပည့်တွေက လာပြီးနှုတ်ဆက်ရင် ဘယ်လောက် ဝမ်းသာမလဲဆိုတာ ဒါတွေကို တစ်နည်းအားဖြင့် ဆရာဖြစ်ရတာ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော်ခံစားမိပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က ဘာပြောလဲဆိုတော့ (1) Education is fundamental human rights and public good လူတိုင်း ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ It is key to eradicate poverty. And it enables children and young people to fulfill their potential It also echoes the words

of the Universal Declaration of Human Rights, adopted 70 years ago, which recognized education as fundamental right.

- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီမှာကြည့်တဲ့အခါမှာ ဆယ်တန်းတော့အောင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် they have rights to study medicine if they want to study. ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ဒီအခွင့်အရေးကို မပေးနိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ ပိုခေါ်လို့ရှိရင်လည်း quality မရှိတဲ့ ဆရာဝန်တွေဖြစ်မယ်၊ ဆရာတွေမှာ အလွန် stress တွေများမယ်။ ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားရမှာက ရေရှည်မှာ (၁,၂၀၀)မကပါဘူး ကျွန်တော်တို့တစ်နှစ်ကို ဆေးကျောင်းဝင်ခွင့် (၁,၂၀၀)ဦးပဲခေါ်နိုင်တယ်။ ခက်ခဲဒေသက (၆%) ကနေ (၁၀%)ထိ ခေါ်မယ်၊ အကုန်ခေါ်ဖို့ စဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ (၁,၂၀၀) မက ခေါ်လိုက်ရင် drop out နဲ့ အလုပ်မဝင်တဲ့လူတွေ နည်းတာမဟုတ်ပါဘူး။ အသားတင်ကျန်မယ့် (net) အရေအတွက်က နည်းပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒါကို overall အနေနဲ့ ဝိုင်းဝန်းပြီးစဉ်းစားပေးပါ။ ဘယ်လိုလုပ်လို့ရှိရင် နောက်နှစ်မှာ (၁,၂၀၀)ကနေ (၂,၀၀၀)ထိ ခေါ်နိုင်လား၊ ခေါ်မယ်ဆိုရင် ဘာတွေလိုမလဲ၊ နေရာကအစအကုန်လိုပါမယ်၊ အကုန်လုံးစဉ်းစားပေးပါ။
- ဆေးကျောင်းကို အလွန်တက်ချင်တဲ့ကျောင်းသားတွေ (၁)မှတ်လေး၊ (၂)မှတ်လေးနဲ့ ကျန်သွားနိုင်တယ်၊ (၁)မှတ်၊ (၂)မှတ်၊ (၅)မှတ်ဆိုတာ bias အလွန်ရှိပါတယ်။ (၅)မှတ်နဲ့ဆိုရင်တောင် သိပ်နာပါတယ်။ ဒီကလေးတွေက ကျွန်တော်ရဲ့သားသမီးသဖွယ်ပါ။ အလွန်စိတ်မကောင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနှစ်ကတော့ အပိုခေါ်လို့လည်း မရနိုင်ပါဘူး၊ နောက်နှစ်တွေ ပိုခေါ်လို့ရအောင် ဆရာတို့စဉ်းစားပေးပါ။ ဒါတွေကို စဉ်းစားဖို့ဟာ အဓိကကတော့ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာနက ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က စဉ်းစားရမှာပါ။ original idea ကို သူတို့က မွေးထုတ်ပေးရပါမယ်။ ပြီးမှ MAMS တို့၊ MMA တို့၊ MMC တို့နဲ့ပေါင်းပြီး စဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ အဓိက ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာနပါ။ Is our HRH Department strong enough to lead or to show guidance for medical education? ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြန်စဉ်းစားပါ။ မရှိဘူးဆိုရင် သူတို့က အစည်းအဝေးမှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နဲ့တင် မရပါဘူး။ HRH ကလုပ်တဲ့ အစည်းအဝေးတွေမှာ MAMS လည်းဖိတ်ပါ၊ MMA လည်းဖိတ်လို့ရပါတယ်၊ သူနာပြုနဲ့ဆိုင်တယ်ဆိုရင် Nursing and Midwifery Association နဲ့ Council ကိုဖိတ်ပါ။ HRH က အစည်းအဝေးလုပ်ရင် ပါမောက္ခချုပ်တွေ၊ ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်တွေ၊ ပါမောက္ခတွေအပြင် အငြိမ်းစားတွေနှင့် အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ဆရာတွေကိုလည်း ဖိတ်စေချင်ပါတယ်။

- We reaffirm our commitment to increasing the global supply of qualified teachers ကျွန်တော်တို့ကတော့ national supply qualified teacher ရအောင်လုပ်ရမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့တာဝန်၊ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာန နှင့် ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးများက သူတို့နှင့် ဝိုင်းဝန်းတိုင်ပင်ပြီး အထူးသဖြင့် သူတို့ရဲ့ statement ကိုယူပြီး ကျွန်တော်လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ဒီမှာ အဓိကကတော့ ကိုရီးယားနိုင်ငံ Incheon မှာ 2015 ခုနှစ် မေလမှာ ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ Incheon Declaration ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်အပါအဝင် member states ကို ဘာပြောလဲဆိုတော့ Ensure that teachers and educators are empowered, adequately recruited, well trained, professionally qualified, motivated and supported within well resourced, efficient and effectively governed system ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့က ရအောင်လုပ်ပေးဖို့ရှိပါတယ်။ ဒါတွေလုပ်မယ်ဆိုရင် HRH Department က ဘာလုပ်ပေးရမလဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ကို draft, framework and booklet ချပေးရပါမယ်။
- အဲဒီ draft, framework and roadmap တွေကို အခုတက်ရောက်လာတဲ့ ဆရာကြီးတွေက ကြည့်ပြီး အားလုံးဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးပြီးတော့ draft, framework and roadmap ကိုရရင် ကျွန်တော်တို့ step-wise, phase-wise နဲ့လုပ်ပြီး ဒီနေ့ ဒီလိုဟာ ဆရာတို့လုပ်ပေးတဲ့အတွက် အများကြီးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ဆရာတို့ အကုန်သိပါ တယ်။ အဲဒါအလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒီမှာကတော့ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြန်မေးရမှာပါ။ Do we have systematic training on teaching method ရှိသလား။ နောက်တစ်ချက်က Do we have certificate course for serving as teachers? at least (၁)လ သင်ရမယ်။ Do we have systematic medical education methods? ကျွန်တော့်အနေနဲ့က education method ပတ်သက်လို့ကတော့ HRH department ကနေပြီးတော့ pocket စာအုပ်အနေနဲ့ ထုတ်ပေးပါ။ Teaching ကို ဝင်မယ့်သူတွေကို ဒီ roadmap ကို လုပ်တဲ့အခါမှာလည်း အကုန်လုံးကို အကူအညီတောင်းပါ။ ဆရာတို့မှာ လူမရှိပါဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ ကျန်တဲ့ MAMS တို့ အကုန်လုံးကို အကူအညီတောင်းပြီး ရေးပေးစေချင်ပါတယ်။ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးများ ဝိုင်းဝန်း ဆွေးနွေးလုပ်ပါ။ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးတွေမှာလည်း ကျွန်တော်သိသလောက် medical education method ကို စိတ်ဝင်စားတဲ့လူတွေ တော်တော်များပါတယ်။

- နောက်တစ်ခုက သူတို့ဟာ based on the real experience ကိုလုပ်ရင် ပိုကောင်းတယ်။ သူတို့က တကယ်သင်နေသူ၊ တကယ်လုပ်နေတဲ့သူတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဘယ်နေရာမှာ ဟာကွက် ရှိတယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ဘာလိုတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော့်ထက်ပိုသိပါတယ်။ လက်ရှိအခြေအနေ context မှာ သင်နေရတဲ့သူတွေဖြစ်တဲ့အတွက် အများကြီးပိုသိပါတယ်။ ကျွန်တော်သင်ခဲ့တဲ့ ၁၉၇၆-၇၇ နဲ့ မတူတော့ပါဘူး၊ လုံးဝမတူတော့ဘူး။ အဲဒီတုန်းက computer တို့၊ internet တို့မရှိဘူး။ ဒီအချိန်မှာ ဆရာတို့ စဉ်းစားပုံ၊ စဉ်းစားနည်းသည် ကျွန်တော်စဉ်းစားတာထက် အများကြီးသာပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အဲဒါကို လုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က ကိုယ့်ဘာသာ မေးရပါမယ်။ Do we have system of assessment for performance of teachers? ရှိသလား၊ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ How many master in ME from foreign countries? တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်ပဲရှိမယ်။
- ကျွန်တော်တို့မှာ ပေးနေတဲ့ Diploma in Medical Education က အဆင်ပြေလား/အဆင်မပြေ ဘူးလား၊ ဘယ်လိုပိုကောင်းအောင်လုပ်မလဲ၊ ဒါတွေကို စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က qualified teachers မရှိဘူးဆိုရင် Do we have reorientation short course for ME for teachers? တွေ့ရှိသလား၊ မရှိရင် ရှိအောင်ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ နောက် တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့မှာ Diploma in Medical Education အောင်တဲ့လူတွေ အများ ကြီးရှိပါတယ်။ How far are we sure and confident that ME Diploma holders are really medical educationist? teaching method နဲ့ curriculum ကို HRH Department က ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တို့နှင့် ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ လုပ်စေချင်ပါတယ်။ Diploma in medical education ရသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ self-confident ရှိတဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က Have you reviewed or when was the last review made on Diploma in ME? review လုပ်ပေးပါ။ We need to immediately review the scenario of Diploma in Medical Education လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ME diploma ရတဲ့ဆရာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ME Diploma holders – Can they teach better than non-ME diploma holders? If not,

why? ME diploma မရှိဘဲနဲ့ teaching မှာ ပြန်ပြီးလုပ်တဲ့လူတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ diploma in ME ကို ပြန်ပြီးတော့ review လုပ်ပါမယ်။

- နောက်တစ်ချက်က Is there student side assessment on education? ဒါကတော့ နည်းနည်းတော့ sensitive ဖြစ်တဲ့အတွက် လုပ်ချင်မှလုပ်မှာပေါ့လေ။ လုပ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း anonymous confidential နဲ့လုပ်ပါ။ individual အနေနဲ့မလုပ်ပါနဲ့၊ overall assessment အနေနဲ့လုပ်ပါ။ အခုတက်ရောက်လာတဲ့ဆရာတွေက ကျွန်တော့်ရဲ့ တစ်သက်လုံးဆရာတွေ ဆိုတာ အမြဲတမ်းပြောချင်ပါတယ်။ Once a teacher always are teacher ကျွန်တော်ဝန်ကြီး ဖြစ်မှ ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဆရာဟာ ဆရာပါပဲ။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ သင်ကြားနေတဲ့ ဆရာတွေက teaching staff တွေဟာ how far the teachers are conducting research in the area of ME or specific discipline? လုပ်စေချင်ပါတယ်။ Sophisticated research မဟုတ်ပါဘူး၊ very simple type ပါ။ Interm of assessing what you are doing is ok or not ok. ပိုပြီးတော့ လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က realistic framework နဲ့ realistic road map of developmental process for teachers ကိုတော့ အမြန်ဆုံးလုပ်စေချင်ပါတယ်။ ဒါတွေ အကုန်လုံးဟာ HRH နဲ့ realistic and ground situation ပေါ်မူတည်ပြီးတော့ စလုပ်နေပြီ။ It is high time that we need to think of doing it with the help of MAMS အားလုံးဝိုင်းဝန်းပြီး လုပ်ပေးကြပါ။
- ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအောက် သူနာပြု/သားဖွားသင်တန်းကျောင်း (၅၀) ရှိပါတယ်။ တစ်ချို့တက္ကသိုလ်တွေမှာ Medical Education Unit တွေရှိတယ်။ ME unit မှာ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိလဲ၊ ဘယ်သူတွေက ဘာလုပ်နေလဲ၊ ME unit ရဲ့ terms of reference က တူသလား/မတူဘူးလားကို please do quick assessment with checklist နဲ့လုပ်လိုက်ပါ။ ချက်ချင်းအဖြေထွက်သွားမယ်။ အဲဒီအပေါ်မှာ backbone လုပ်ပြီးတော့ framework ဆွဲပါ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ME unit တွေကို ဒါထက်ပိုပြီးတော့ အားထည့်စေချင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုအားထည့်မလဲဆိုတာကို ဆွေးနွေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ တတ်နိုင်သလောက် ပံ့ပိုးပေးပါမယ်။ နိုင်ငံခြားသွားပြီး လေ့လာချင်ရင်လည်းရပါတယ်၊ သူတို့ဘာလုပ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ကသိပါမယ်၊ အဲဒီလိုလုပ်ချင်တယ်ဆိုရင် အဲဒါကို ချက်ချင်းစီစဉ်ပေးပါမယ်။

- ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ကတော့ သိတဲ့အတိုင်းပဲ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်က HRH strategy 2018 ကို ဆွဲပြီးသွားပါပြီ။ ၂၀၁၈ ကနေ ၂၀၂၂ ထိ၊ ကောင်းတာတော့ တော်တော် ကောင်းပါတယ်။ သူတို့ပြန်စစ်ရမှာက is it reality ဖြစ်နိုင်လား/မဖြစ်နိုင်ဘူးလား၊ လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အခြေအနေမှာ ဖြစ်နိုင်လား/မဖြစ်နိုင်ဘူးလား၊ အဲဒါကို ပြန်ကြည့်ပေးစေချင်ပါတယ်။ HRH strategy ဆွဲထားတာလည်း တော်တော်ကောင်းပါတယ်။ ဆွဲတဲ့လူအားလုံးကိုလည်း ဂုဏ်လည်းယူပါတယ်။
- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပြောချင်တာကတော့ I do really appreciate the work done by teaching staff in this room အများကြီးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ Medical နဲ့ paramedical ကျောင်းတွေက ဆရာ၊ ဆရာမတွေအားလုံး ကျွန်တော်တို့မှာ ဝန်နဲ့အားက မမျှတဲ့အခြေအနေမှာ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျေးဇူးလည်းတင်ပါတယ်။ ဂုဏ်လည်းယူပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘာလို့ဂုဏ်ယူလည်းဆိုတော့ we could not give full fledged support လိုသလောက်ကို မပံ့ပိုးနိုင်သေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် တတ်နိုင်သလောက်ကို ပံ့ပိုးပါမယ်။ With the development of realistic framework and roadmap, let us work together for the sake of improving the whole teaching domain in the medical and paramedical field ဝိုင်းဝန်းပြီးလုပ်ကြပါ။ ကျွန်တော်ဆိုလိုတာက If we are determined, we can do it and we shall do it . Please think of and please suggest to HRH Department ဒါတွေ အကုန်လုံးကတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ step-wise, phase-wise လုပ်ဖို့အကြံပြုပါတယ်။
- မိမိ၏ဝန်ထမ်းများ၊ staff များရဲ့ ကြိုးစားဆောင်ရွက်မှု၊ ဝန်နဲ့အားမမျှတာကိုလည်း သတိပြုမိပါတယ်။ ဒါကိုလည်း ဒီလိုအခက်အခဲကြားကနေ ဆောင်ရွက်ပေးတဲ့အတွက် အထူးမှတ်တမ်းတင်ပြီး ဂုဏ်ယူပါတယ်။ ဆရာများရဲ့လိုအပ်ချက်ကို မိမိ (သို့မဟုတ်) HRH နဲ့ MAMS ရဲ့အကူအညီကို တတ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း လေးစားစွာပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်နှင့် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- ဆေးတက္ကသိုလ်နှင့်နှီးနွယ်တက္ကသိုလ်များမှ ပါမောက္ခများနှင့် ဆရာ/ဆရာမများ
- မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆေးကောင်စီမှ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ
- ဆေးတက္ကသိုလ်နှင့် နှီးနွယ်တက္ကသိုလ်များမှ ကျောင်းသား/သူများ။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)